

1. מבוא

פגיעה מינית בגברים היא נפוצה הרבה יותר ממה שנהוג לחשוב (נתוני איגוד מרכזי הסיוע, 2015). יחד עם זאת, שיעור הפגיעות המיניות בגברים עשוי להיות אף גבוה יותר ממה שמדווח, עקב העובדה כי גברים נוטים לא לדווח על פגיעה מינית כתוצאה מהסטיגמות הקיימות לגבי פגיעה מינית בגברים (Turchik, & Edwards, 2012).

קיימים מיתוסים רבים הנוגעים לפגיעה מינית בגברים. לדוגמא, מיתוסים על פיהם גברים אינם יכולים לעבור אונס עקב העובדה כי גברים הם חזקים ועקב העובדה כי גברים תמיד רוצים מין (Turchik, & Edwards, 2012). מיתוסים לגבי פגיעה מינית בגברים קיימים גם בקרב אנשים אשר באים במגע עם הנפגעים עצמם כגון יועצים, אנשי רפואה ואנשי חוק כגון שוטרים אשר מאמינים במיתוסים אלו (Turchik, & Edwards, 2012). חשיבותו של טיפול נאות בקורבנות פגיעה מינית נעוצה בכך כי התפיסות והעמדות של המשטרה בנוגע לפגיעה המינית משפיעות גם על האופן בו התלונה של הקורבן תטופל במערכת, וגם התלונות הפוטנציאליות של קורבנות נוספים אשר עשויים להחליט האם להגיש תלונה על סמך הטיפול לו זכו קורבנות אחרים (Jamel, Bull, & Sheridan, 2008).

ישנם ממצאים בספרות אשר מצביעים על כך כי נשים אשר עברו תקיפה מינית פונות לעזרה רפואית ומגישות תלונה במשטרה יותר מגברים (Turchik, & Edwards, 2012). אחת הסיבות האפשריות לדפוס זה היא התרבות ההומופובית של המשטרה (Javaid, 2015). על פי טענה זו, מכיוון שחלק גדול מתקיפות מיניות של גברים קשורות לפעילות הומוסקסואלית, לעמדות שיש לשוטרים כלפי הומוסקסואליות יש השפעה רבה. ממצאים מראים כי תת תרבות משטרתית מתאפיינת במגוון עמדות שליליות ולא שוויוניות כגון גזענות, שוביניזם ודעות קדומות (Javaid, 2015). קורבנות שעברו פגיעה מינית אף מדווחים על יחס מזלזל, צחוק וחוסר אמונה מצד השוטרים.

בנוסף, מחקרים מראים כי ישנו הבדל בין גברים לנשים במידה בה הפרט מחזיק בסטראוטיפים ומיתוסים הקשורים לפגיעה מינית של גברים (Osman, 2011).

עקב המיתוסים על פיהם גברים אינם יכולים לעבור אונס, מחקר אודות פגיעה מינית בגברים אינה נפוצה בעולם האקדמי (Turchik, & Edwards, 2012). בנוסף, למרות העובדה כי מבחינת גברים אשר נפגעו מינית, המשטרה היא בדרך כלל אחד הגורמים הראשונים לפנות אליהם - במחקרה של ג'מל ועמיתיה (Jamel, Bull, & Sheridan, 2008), נמצא כי בעוד שיש שיפור במשטרה הבריטית במובן של התמחויות של שוטרים בפגיעות מיניות, מעט מההכשרה מוקדשת לטיפול בגברים נפגעי תקיפות מיניות. יותר מכך, למרות כי ממצאים מראים כי חל שיפור ביחס לגברים שעברו פגיעה מינית (Lowe, & Rogers, 2017), במחקר אשר בדק את העמדות של המשטרה כלפי גברים שעברו תקיפה מינית, נמצא כי העמדות של שוטרים כלפי פגיעות מיניות של גברים נוטות להיות שליליות לרוב כתוצאה מאמונות הקשורות לעובדה כי גברים לא יכולים לעבור אונס וכתוצאה מכך זלזול באונס ותקיפה מינית של גברים והאשמת הקורבן (Parratt, & Pina, 2017; Rumney, 2009).

בהתבסס על הספרות הקודמת, המטרה של המחקר הנוכחי היא לבחון את העמדות של השוטרים והשוטרות בארץ ביחס לפגיעה מינית בגברים לעומת נשים. ספציפית, בהתאם למחקרים קודמים, ההשערות של

המחקר הן כי הטרדה מינית של גברים תיתפס כחמורה פחות מאשר הטרדה מינית של נשים וכי שוטרים יתפסו הטרדה מינית של גב

1.1. מיתוסים לגבי פגיעה מינית של גברים בקרב אנשי רפואה וחוק

מיתוסים לגבי אונס של גברים אינם נפוצים רק בקרב האוכלוסייה הרגילה – נמצא כי גם אנשים אשר עובדים כיועצים, אנשי רפואה וחוק מאמינים במיתוסים אלו (Turchik, & Edwards, 2012). לדוגמא, במחקר אשר בחן עמדות כלפי קורבנות אונס גברים ונשים בקרב סטודנטים לרפואה באנגליה, נמצא כי הסטודנטים מחזיקים בעמדות שליליות יותר כלפי קורבנות גברים וכי גברים באופן כללי, מחזיקים בעמדות שליליות יותר כלפי קורבנות אונס ללא קשר למינם (Anderson, & Quinn, 2009). באופן דומה, מחקר אשר בחן את העמדות של יועצים מתמחים במערכת החינוך, מצא כי יועצים גברים ללא ניסיון ביעוץ לקורבנות פגיעה מינית נטו לקבל יותר מיתוסים לגבי פגיעה מינית בגברים. בנוסף, מתמחים משני המינים סברו כי קורבן פגיעה מינית אשר לא הראה התנגדות פיזית היה צריך לעשות זאת (Turchik, & Edwards, 2012).

הממצאים הללו לגבי המידה בה אנשים תופסים פגיעה מינית בגברים באופן סטראוטיפי מדאיגים, במיוחד נוכח העובדה שהם נפוצים גם בקרב בעלי מקצוע אשר אחראים על טיפול וייעוץ לאנשים אשר עשויים להיות גם גברים אשר עברו פגיעה מינית. מהסיבה הזאת, חשוב להבין את התופעה והבסיס אשר עומד מאחוריה על מנת שיהיה אפשר לפתח שיטות כדי למגר אותה. חוקרים סוברים כי המיתוסים לגבי פגיעה מינית בגברים נפוצים בגלל הסטראוטיפים המיניים בהם מחזיקים בני אדם ובגלל הנורמות החברתיות לגבי מה נחשב לגברי ומה מהווה מיניות גברית (Turchik, & Edwards, 2012). לדוגמא, האמונה כי גברים הטרוסקסואלים הם חזקים, פיזית ומנטלית ודומיננטיים, גברים תמיד רוצים מין ולכן כתוצאה מכך, מתפתחת אמונה על פיה אי אפשר לאנוס גבר כי הוא במילא תמיד רוצה מין עם כל אישה אשר מוכנה לכך. כלומר, הסטראוטיפ של הגבר ההטרוסקסואל אינו מתאים לסטראוטיפ של "קורבן", דבר אשר גורם להיווצרות של עמדות סטראוטיפיות כלפי פגיעה מינית בגברים. מאמינים כי תהליך הסוציאליזציה אחראי על היווצרותן של סכמות לגבי מהם התפקידים של כל מין, וסכמות אלו לא השתנו הרבה במהלך כמה עשרות שנים אחרונות (Turchik, & Edwards, 2012).

ממצאים מצביעים על כך כי כאשר מתרחשת פגיעה מינית, נשים, יותר מגברים, נוטות לפנות לעזרה רפואית ולדווח על המאורע למשטרה (Turchik, & Edwards, 2012). מחקר זה מצא בנוסף כי גברים אשר עברו פגיעה מינית מדווחים על יותר סימפטומים טראומטיים וקשיים כגון דיכאון ופוסט טראומה בעקבות הפגיעה המינית. כלומר, יתכן כי העובדה שהחברה מחזיקה בסטראוטיפים מיניים לגבי פגיעה מינית גורמת לגברים לפנות פחות לעזרה, לסבול מפגיעה נפשית קשה בין היתר בגלל הקושי לפנות לעזרה. מחקרים אחרים מצאו כי מתוך 705 גברים אשר פנו לקבל עזרה רפואית לאחר פגיעה מינית, רק 23% גילו לצוות הרפואי כי נפגעו מינית (Turchik, & Edwards, 2012).

הגורם הרפואי הוא בין הגורמים הראשונים אליהם עשוי לפנות קורבן תקיפה מינית. יחד עם זאת, הרפואה בעולם מושפעת מסטראוטיפים על פיהם פגיעה מינית קשורה להומוסקסואליות ונשיות, וחוסר מוסריות (Turchik, & Edwards, 2012). טורצ'יק ואדוורדס מציינים את העובדה כי הומוסקסואליות הפסיקה להיחשב להפרעה נפשית רק בשנות ה-70 ויותר מכך, הוסרה מהמדריך הרפואי להפרעות רק בשנות ה-90. העובדה כי פגיעה מינית קשורה לדעת העולם הרפואי להומוסקסואליות, והומוסקסואליות קשורה להפרעה נפשית, גרמה בין היתר לכך שהגורם הרפואי אינו סביבה תומכת ומכילה לגברים אשר עברו פגיעה מינית,

דבר הבא לידי ביטוי בין היתר בכך כי כיום אין תכניות הדרכה אשר מיועדות להכשיר את הצוות הרפואי להתמודד עם פגיעה מינית בגברים (Anderson & Quinn, 2009).

ניתוח נתונים

הקידוד לצורך ניתוח הנתונים נעשה בצורה הבאה:

עבור השאלון אשר בוחן הטרדה מינית של גברים ונשים, חושב משתנה מין המוטרד – גברים שהוטרדו ונשים שהוטרדו. בנוסף, חושב משתנה מין המטריד – גבר ואישה. כלומר, חושבו ארבע קבוצות שונות: (1) האדם אשר מבצע את התקיפה המינית הוא גבר והקורבן היא אישה (2) האדם אשר מבצע את התקיפה הוא גבר והקורבן הוא גבר (3) האדם אשר מבצע את התקיפה היא אישה והקורבן הוא גבר ו(4) האדם המבצע את התקיפה היא אישה והקורבן היא אישה. הדירוגים של המשתתפים במחקר קודדו בצורה הבאה: נתפס כהטרדה = 1, לא נתפס כהטרדה = 0.